

Brusel 2. května 2024  
(OR. en)

9370/24

ESPACE 45

## POZNÁMKA

---

|             |                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Odesílatel: | Generální sekretariát Rady                                                                                                                                                                                                                                        |
| Příjemce:   | Výbor stálých zástupců / Rada                                                                                                                                                                                                                                     |
| Předmět:    | Příprava zasedání Rady pro konkurenceschopnost (vnitřní trh, průmysl, výzkum a vesmír) konajícího se ve dnech 23. a 24. května 2024<br>Právní rámec EU pro vesmír: bezpečnost, odolnost a udržitelnost činností EU v kosmickém prostoru<br>– <i>výměna názorů</i> |

---

Delegace naleznou v příloze poznámku předsednictví s názvem „**Právní rámec EU pro vesmír: bezpečnost, odolnost a udržitelnost činností EU v kosmickém prostoru**“ za účelem výměny názorů na zasedání Rady pro konkurenceschopnost konajícím se dne 23. května 2024.

**Právní rámec EU pro vesmír: bezpečnost, odolnost a udržitelnost činností EU v kosmickém prostoru**

**Výměna názorů**

**Politické souvislosti**

Činnosti v kosmickém prostoru jsou spojeny s četnými a rostoucími výzvami. Některé z nich se v poslední době staly naléhavější a vyžadují opatření ze strany Unie a členských států. Tento dokument má být podkladem pro výměnu názorů mezi ministry, která bude věnována příslušným aspektům budoucího právního rámce Unie pro vesmír, jehož návrh má Komise předložit.

**Výzvy**

Zaprvé, přetížení některých oběžných drah (zejména nízké oběžné dráhy Země) zvyšuje riziko kolize způsobené rychlým rozšířením aktivit soukromých společností v kosmickém odvětví. Toto nebezpečí může mít vážné důsledky, jako jsou narušení rutinního provozu na oběžné dráze, poškození a ztráta družic, odstavení služeb využívajících kosmického prostoru (některé z nich jsou kritické) a srážky s letadly při návratu na Zemi. Takové scénáře by v konečném důsledku mohly vést k tomu, že oběžné dráhy budou pro budoucí generace nepoužitelné.

Zadruhé hrozí riziko kybernetických útoků a elektronických zásahů do vesmírné infrastruktury umocněné geopolitickými událostmi. Kybernetické útoky, z nichž některé jsou podporované státy, se stále více zaměřují na kosmické prostředky. Kromě toho složitá architektura kosmických prostředků (různé segmenty, které vzájemně komunikují, velký prostor k útoku, více vstupních bodů pro potenciální útočníky), jejich zastarávání (starší telekomunikační infrastruktury, provizorní odstraňování obtíží a opravy) a postupy zadávání veřejných zakázek (složitá dodavatelské řetězce) učinily z kosmické infrastruktury zranitelný cíl.

Při řešení těchto výzev je rovněž zásadně důležité snížit dopad činností v kosmickém prostoru na životní prostředí a snížit závislost na technologiích a surovinách, které nepocházejí z EU.

## Opatření

Členské státy začaly tyto výzvy řešit a přijímat právní předpisy pro oblast vesmíru s cílem vymežit a povolovat činnosti v kosmickém prostoru. V současné době má vnitrostátní právní předpisy týkající se vesmíru jedenáct členských států a další členské státy takové vnitrostátní právní předpisy připravují. Tyto právní předpisy se co do rozsahu a hloubky značně liší. V této souvislosti Evropská komise navrhla vypracovat právní rámec EU pro oblast vesmíru s cílem stanovit společná pravidla pro bezpečnost, odolnost a udržitelnost činností v kosmickém prostoru. Při respektování pravomocí členských států by právní rámec EU pro oblast vesmíru umožnil vytvoření jednotného trhu EU pro činnosti v kosmickém prostoru.

Evropská komise zahájila konzultační proces jak s členskými státy, tak s průmyslem, a to i o příslušných pilířích plánovaného právního rámce EU pro oblast vesmíru:

- Bezpečnostní pilíř by se zabýval zejména riziky kolizí (tj. předcházení kolizím, manévrovatelností kosmických lodí, umístěním na oběžné dráze) a vytvářením kosmické tříště (tj. plány na zmírnění kosmické tříště), a to jak u nosných raket, tak u družic.
- V rámci pilíře odolnosti by jádrem kosmického průmyslu EU bylo posouzení rizik a scénáře bezpečnostních rizik a důsledně by se díky němu zvýšila úroveň ochrany všech segmentů kosmické infrastruktury (pozemních, vesmírných a propojovacích segmentů).
- Pilíř udržitelnosti by vytvořil základ společných pravidel pro výpočet environmentální stopy činností v kosmickém prostoru s cílem snížit environmentální stopu v dlouhodobém horizontu.

## Body k diskusi

Je třeba posílit konkurenceschopnost evropského kosmického průmyslu, zejména u malých a středních podniků a začínajících podniků. Právní předpisy EU pro oblast vesmíru by neměly průmysl nadměrně regulovat, ani by se neměly uplatňovat na všechny průmyslové subjekty stejným způsobem, přičemž klíčovým hlediskem je **proporcionalita**. Měly by se zaměřit na provozovatele z EU i ze zemí mimo EU, kteří chtějí umístit služby využívající kosmického prostoru na jednotný trh EU, a na potenciální narušení trhu. Měly by průmyslu přinést jasné výhody, jako je administrativní zjednodušení, rovné podmínky, vyšší úroveň ochrany a stabilita pro přilákání investic. Přiměřeným způsobem by se rovněž měly uplatňovat povinné požadavky. Právní rámec EU pro oblast vesmíru by měl dále stanovit podpůrná opatření, která by usnadnila dodržování závazných požadavků ze strany kosmického průmyslu, pokud jde například o budování kapacit, technickou pomoc a finanční podporu.

V současném geopolitickém kontextu je nezbytné konzistentně zvýšit úroveň ochrany a odolnosti kosmických systémů u všech provozovatelů družic v EU, všech segmentů (kosmických, pozemních a datové spoje) a veškerých aktiv (komerčních, státních i ve vlastnictví EU). Pravidla by měla zajistit komplexní právní jistotu pro aktéry kosmického průmyslu a měla by být doprovázena **odolností a konkurenceschopností**.

Hlavní mezinárodní státní kosmické subjekty zintenzivnily svá regulační opatření, zejména pokud jde o řízení kosmického provozu a kybernetickou bezpečnost, a aktivně se zapojují do utváření příslušných mezinárodních norem. Proto je důležité jednat co nejrychleji, aby se zajistilo, že kosmický průmysl EU nebude nucen dodržovat standardy nebo normy uložené jinými jurisdikcemi. Opatření Unie by EU postavila do pozice důvěryhodného mezinárodního aktéra, a to i při stanovování našich norem a standardů.

Ministři se vyzývají, aby odpověděli na tyto otázky:

## Otázky

1. Jak nejlépe zajistit, aby právní předpisy EU pro oblast vesmíru posílily konkurenceschopnost kosmického průmyslu EU?
2. Jak nejlépe využít právních předpisů EU pro oblast vesmíru k posílení odolnosti kosmických systémů?